

DORPSKERK KERKHOF

Kerkplein

Vanaf de middeleeuwen tot 1574 (beleg van Leiden) stond er op de plaats van de huidige Dorpskerk een grote kruiskerk. Die was ook naar Laurentius vernoemd. Het kerkhof van vandaag gaat precies tot de grens van de ruïne van destijds en is tot 1963 in gebruik geweest als gemeentelijke begraafplaats. Sinds 1963, toen de functie van gemeentelijke begraafplaats werd beëindigd, zijn er nauwelijks begrafenissen meer geweest. Het aantal bezoekers dat zorg draagt voor het onderhoud van de graven is sterk gedaald. Dit maakt dat dit kerkhof anders is dan kerkhoven die nog in gebruik zijn. Er is nog wel een aantal graven dat regelmatig door de nabestaanden van de overledenen wordt bezocht en onderhouden, maar voor het merendeel heeft de natuur deze taak overgenomen. Planten die oorspronkelijk op een graf zijn gezet hebben zich vermeerderd en ook wilde planten, die zicht spontaan hebben gevestigd, hebben zich uitgebreid. Het onderhoud door het “kerkhofteam”, een groep vrijwilligers die in 1998 spontaan is ontstaan, richt zich op het behoud van de zaken zoals die zich tot op heden hebben ontwikkeld.

Korte wandeling:

- Bij de ingang van het kerkhof is een mooie doorkijk tussen het baarhuisje links en de kerk rechts. Men kijkt dan op de hoofdingang en op de oude boerderij in de Treubstraat.
- Het baarhuisje wordt gebruikt als opslagplaats voor het materiaal voor het onderhoud van de begraafplaats. Destijds stonden hier ook de zaken in die voor het begraven zelf nodig waren.
- Achter het baarhuisje staat een treurberk die het begin van de graven overschaduw.
- Links van het pad liggen de zandgraven, vijf perken op een rij. Het eerste perk ligt in de schaduw van de kerk. Dat is ook aan de plantengroei te zien.
- Het tweede perk wordt 's morgens door de zon beschenen. Dit is aan de planten af te lezen.
- U staat nu aan de achterzijde van de kerk. Hier kunt u het hele kerkhof overzien.
- Rechts van het pad liggen de gemetselde graven en ook de keldergraven met de stenen dekplaten.
- Het kerkhof is omgeven door een heg. Links, aan de kant van de “diaconie huisjes”, bestaat deze voor een belangrijk deel uit hult en andere struiken als wilde appel en sierkers, vaak overgroeid door klimop. De heg rechts van de ingang aan de Treubstraat bestaat voornamelijk uit liguster en ook hult.
- Opvallende bomen op het kerkhof zijn met name de drie ceders met daarachter, van links naar rechts, een es, een grote eik en een treurwilg.
- Wanneer u het pad rechts in slaat hebt een goed overzicht over de gemetselde graven. Het 8^e graf rechts is van de Nobelprijswinnaar Prof. Dr. Kamerlingh Onnes.
- Links van het pad ligt de grafkelder van “Van Duivenvoorde”. De ingang is afgesloten met een eenvoudige steen. Er groeien nu planten op de crypte, maar voor 1574 lag deze in de kerk.
- Als u om de crypte heen loopt passeert u links de “meisjesgraven” waar in het voorjaar sneeuwkllokjes bloeien tussen de klimop. U komt weer op het hoofdpad met tegenover u het vijfde perk met zandgraven, geheel met klimop en gele dovenetel overgroeid.

U zult ervaren hebben dat het kerkhof bij de Dorpskerk een oase van rust is in het centrum van Voorschoten, met een verrassende verzameling bomen en planten.

Versie: september 2025